

han skulde have til at udføre en vis Oserning, kan anvende den allerstørste Omhu og Agtsomhed, naar han ufører den, medens derimod den, som har den allerstørste Dygtighed, hvis Dygtighed der endog skal søges Mæge til i visse Forretninger, netop mange Gange kan behandle en saadan Forretning med Agtsomhed, maastee i Bevidsthed om sin Dygtighed, saa det forekommer mig, at det er saa langt fra, at disse Udtryk gaae op i hinanden, at det ivertimod forekommer mig, at de staae i Modstrid til hinanden, og, skulde Ordet „Uagtsomhed“ her bruges i den Forstand, som jeg hører, at Justitsministeren bruger det i, saa maa jeg meget beklage det; thi jeg troer da, at det Udtryk i Loven aldeles vil blive misforstaaet rundt omkring i Landet. Denne Paragraph har saaledes en meget stor Mangel, da det ikke vil falde nogen Anden ind at tage Ordet „Uagtsomhed“ i den Betydning. Jeg holder mig overbevist om, at Huusbonden i Almindelighed ikke vil falde paa at fordrø nogensomhelst Stadeserstatning af Tyendet paa Grund af den Skade, der er skeet af Mangel paa Dygtighed, fordi der staaer, at de skulle yde den Skade, der paaføres ham ved „Uagtsomhed“. Det vil ikke falde nogen Huusbond ind, der ikke tilfældigviis er Jurist, saa jeg troer, at det ikke vil have meget paa sig. Jeg troer, at man meget godt kan tage det paa sin Samvittighed, som den høitærede Minister udtalte, vilde see, om den foreslaaede Sætning i det 12te Uendringforslag gik ud. Jeg kan ikke Andet end fastholde dette Forslag, fordi det forekommer mig, at Tyendet ellers vil bringes i en aabenbar uheldig Stilling, og at der kan gaaes frem imod det af en mindre samvittighedsfuld Huusbond saaledes, at det ikke i mindste Maade har nogen Sikkerhed derimod.

Med Hensyn til Forslaget under Nr. 16 maa jeg tilstaae, at jeg ikke er bleven overbevist om dette Forslags Urigtighed ved det, den ærede Minister yttrede. Han har anført, at det særlige Forhold, hvori Tyendet stod til Huusbonden, var et Uerbødighedsforhold, og derfor maatte Straffene være strengere paa den ene Side end paa den anden; men dette kan meget godt finde Sted, uden at Straffens Natur behøver at være forskellig.

Dette Hensyn kan jo lede Dommeren til at paalægge en større Mulct eller en længere Fængselsstraf for Tyendet end for Huusbonden; men en Skærpelse i Straffen behøver vist ikke nødvendigviis at bestaae i, at Straffens Natur bliver anderledes for den ene Part end for den anden. Den Bemærkning forekommer mig, altsaa ikke ligesom at bevise Nødvendigheden af at beholde Bånd- og Brødstraffen. Dømmes et Tyende i en høj Mulct, saa vil det jo i Reglen ikke kunne betale den, og Afsoningen af denne Mulct vil ogsaa blive Bånd- og Brødstraf, saa man kommer ad denne Vej, med højere Mulcter, ogsaa til, at Tyendet kommer til at sættes paa Bånd og Brød. Men det er den store Forskiel paa Bånd- og Brødstraf som Afsoningsmiddel og Bånd- og Brødstraf efter en falden Dom, at i det første Tilfælde taber den Paagjældende ikke derved sine borgerlige Rettigheder, men det gjør han derimod i det andet Tilfælde; og derfor skal jeg fremdeles meget anbefale mit Uendringforslag. Naar Ministeren har indvendt, at Forslaget kun gaaer ud paa at bestemme Mulcter fra 5—50 Rd., og der paa et andet Sted i Lovgivningen i lignende Tilfælde er sat fra 5—100 Rd., saa skal jeg til 3die Behandling, forsaavidt Forslaget under Nr. 16 bliver vedtaget, stille et Forslag, der fører Maximum af Mulcten op til 100 Rd. Man vilde ad den Vej, hvor der er Grund til Skærpelse, saa meget deslettere kunne komme til, at Tyendet igjennem en Afsoning ligesuldt kom til at lide Bånd- og Brødstraf; men, som sagt, Tyendet taber ikke derved sine borgerlige Rettigheder, deels som Valger og Valgbar i Communen og deels som Valger og Valgbar til Rigsdagen. Den ærede Minister har anført, at det ikke forholder sig ganske rigtigt, naar jeg meente, at Huusbonden ikke kunde blive idømt Bånd- og Brødstraf; men hvad han herom har oplyst, det beviser, at der er saameget mindre imod at antage Forslaget under Nr. 16; thi mine Indvendinger gik ud paa, at Huusbonden ikke i denne Lov paalægges Bånd- og Brødstraf for de Forseelser, han muligens vilde begaae imod Tyendet. Naar altsaa Bånd- og Brødstraf for Tyendet udgaaer